

Una pragmàtica contra els bandolers

crònica

Aquests dies que a Olot i, després a Vic, hom pot veure una exposició organitzada per la Caixa de Pensions sobre el món del bandolerisme, centrada, en especial, sobre la figura del capitost més emblemàtic d'un grup de nyerros, Joan de Serrallonga (Viladrau 1594-Barcelona 1634), àlies amb el qual és conegut Joan Sala i Ferrer, volia donar a conèixer un full volant del fons de l'Arxiu Capitular de la catedral de Girona de 1650, que dona fe de

la importància que havia adquirit el bandolerisme com a fet social durant la primera meitat del segle XVI. Des dels inicis d'aquesta centúria, posseïm ja ordinacions municipals que denuncien els «insults, les bregas, els homicidis i desafios» que es vivien en molts de pobles i ciutats del Principat.

Es tracta d'una proclama, escrita en caràcters gòtics, a una sola cara, en un full volant en el qual s'ordena la recerca i captura d'una colla de malfactors. El paper va adreçat als membres del capítol de la catedral de Girona perquè la difonguin entre els capellans i altres fidels del bisbat de Girona. També pot ser un avís contra algunes autoritats religioses, atès que moltes vegades els dignataris eclesiàstics estaven també embolicats en bandositats, tot i la seva condició de religiosos. Si el reproduïm ho fem perquè és document de primera mà, no registrat en els nostres estudis bibliogràfics, que té un valor documental molt important.

L'escassetat d'aquests tipus de documents és proverbial donada la fragilitat del paper. Són documents sense la protecció que tenen per exemple les guardes o les cobertes d'un llibre. Com que se solien exposar en llocs concorreguts com ara a les universitats dels pobles, portes de convents i esglésies, a les places i carrers de les nostres viles és un material de combat, tendríssim, que ha desaparegut dels nostres arxius.

El bandolerisme pren una

Joan Sala i Ferrer,
«Joan de Serrallonga».

